

EVROPSKI PARLAMENT

2009 - 2014

Dokument zasedanja

23.11.2009

B7-0172/2009

PREDLOG RESOLUCIJE

ob zaključku razprave o izjavi Komisije

v skladu s členom 110(2) poslovnika

o svetovnem vrhu FAO o varnosti preskrbe s prehrano – izkoreninjenje lakote po svetu

José Bové, Martin Häusling, Franziska Keller, Alyn Smith, Michail Tremopoulos
v imenu skupine Verts/ALE

RE\797298SL.doc

PE432.788v01-00

SL

Združena v raznolikosti

SL

B7-0172/2009

Resolucija Evropskega parlamenta o svetovnem vrhu FAO o varnosti preskrbe s prehrano – izkoreninjenje lakote po svetu

Evropski parlament,

- ob upoštevanju deklaracije s prvega svetovnega vrha o varnosti preskrbe s hrano, ki ga je Organizacija Združenih narodov za prehrano in kmetijstvo (FAO) organizirala od 13. do 17. novembra 1999,
 - ob upoštevanju deklaracije s svetovnega vrha o varnosti preskrbe s hrano, ki so jo članice FAO sprejele 16. novembra 2009,
 - ob upoštevanju mednarodnega sveta Organizacije združenih narodov IAASTD (mednarodna ocena agronomske znanosti in tehnologije za razvoj), ki sta ga uvedla FAO in Svetovna banka, podpirajo pa ga UNDP, UNEP WHO in UNESCO, in ki je vladam posredoval podrobna priporočila o tem, kako okrepiti trajnostne kmetijske sisteme ter izkoreniniti lakoto in revščino,
 - ob upoštevanju članka uglednih znanstvenikov z naslovom Varni delovni prostor za človeštvo (A safe operating space for humanity), nedavno objavljenega v reviji Nature, ki določa meje našega planeta za netrajnostne pridelovalne sisteme, vključno s posledicami podnebnih sprememb, izgubo biotske raznovrstnosti, dušikovim in fosforjevim ciklom ter upravljanjem z vodo,
 - ob upoštevanju posledic svetovnih trendov glede prehranjevalnih navad na podnebne spremembe, javno zdravje in svetovno varnost preskrbe s hrano, kot so navedene v študiji Evropskega parlamenta o naravnih virih (IP/A/STOA/IC/2008-180),
 - ob upoštevanju zavezanosti EU skladnosti politike za razvoj, kar pomeni, da ukrepi na drugih področjih politike ne smejo biti v nasprotju z razvojnimi cilji (evropsko soglasje o razvoju iz leta 2005, Lizbonska pogodba),
 - ob upoštevanju člena 110(2) svojega poslovnika,
- A. ker so se predstavniki iz 185 držav na svetovnem vrhu o hrani leta 1996 zavezali, da bodo do leta 2015 prepolovili število lačnih ljudi; ker zaradi lakote vsako leto umre več kot 40 milijonov ljudi; ker družinski kmetovalci, pastirji in podeželski delavci predstavljajo več kot polovico svetovnega prebivalstva in so prve žrtve lakote,
- B. ker se število lačnih ljudi na svetu ni zmanjšalo in FAO zdaj ocenjuje, da je njihovo število leta 2009 preseglo eno milijardo, svetovno prebivalstvo pa šteje šest milijard ljudi, medtem ko je po navedbah FAO na našem planetu trenutno dovolj hrane za 12 milijard ljudi,
- C. ker sklepna izjava s svetovnega vrha o hrani leta 2009 ne vsebuje zadostne analize razlogov za neuspešno izkoreninjenje lakote niti ne ponuja konkretnih predlogov za

učinkovitejši boj proti lakoti, ampak je bil rok za izpolnitev cilja izkoreninjenja lakote preprosto prestavljen na leto 2025,

- D. ker je svetovni upad javnih naložb v kmetijstvo in razvoj podeželja v preteklem desetletju oslabil stanovitno svetovno preskrbo s hrano, medtem ko so se v državah v razvoju komercialne naložbe v izvozno usmerjeno pridelavo izvajale na račun domače preskrbe s hrano,
- E. ker so izvozne subvencije in pomoč v hrani iz EU in Združenih držav eden glavnih vzrokov za nemogoče pogoje za preživetje kmečkega prebivalstva in malih samooskrbnih kmetij v državah v razvoju, zaradi česar je milijone družin ostalo brez zemlje in brez zanesljivega dostopa do hrane ali zadostnega vira dohodkov za prehrano,
- F. ker se je povečal delež izkrčenih zemljišč in kmetijskih virov, namenjenih pridelavi krme za živali, mesa in biomase za argogorivo, kar znatno vpliva na nestanovitnost cen hrane in spodbuja k špekulacijam s kmetijskimi proizvodi na svetovni ravni,
- G. ker so Svetovna banka, Mednarodni denarni sklad in Svetovna trgovinska organizacija v preteklih desetletjih uvedli ukrepe za liberalizacijo trgovine v državah v razvoju, kar je še povečalo nelojalno konkurenco v kmetijstvu na račun lokalne preskrbe s hrano in trajnostnih sistemov kmetovanja,
- H. ker poročilo medvladnega foruma o podnebnih spremembah napoveduje poslabšanje kmetijskih zmogljivosti in pridelave v večini podsaharskih držav,
- I. ker podnebne spremembe močno vplivajo na kmetovanje, na primer v obliki manjšega pridelka zaradi pomanjkanja vode, zaradi česar so zlasti v najrevnejših državah pogoji za kmetijske dejavnosti še težji,
 - 1. znova poudarja, da je dostop do zadostne in ustrezne hrane osnovna človekova pravica, ki je del splošne deklaracije o človekovih pravicah in jo je treba zavarovati s skupnim ukrepanjem vlad, mednarodnih teles in gospodarskih subjektov; poudarja, da se mora odrekanje ali nepriznavanje te pravice obravnavati kot kršitev splošne človekove pravice;
 - 2. meni, da je treba za dejanski boj proti lakoti oblikovati celovite politike, vključno s kmetijstvom, razvojem podeželja in ribištvom, ki bodo pospešile trajnostno kmetovanje in sisteme za preskrbo s hrano, da bi se tako izboljšale možnosti držav v razvoju za samozadostnost glede hrane, namesto da se s poceni uvozi ogroža njihova domača preskrba s hrano; po potrebi je treba državam v razvoju dovoliti, da zvišajo uvozne tarife ali omejijo izvoz kmetijskih proizvodov, ne da bi to imelo negativne posledice za uvoznice hrane;
 - 3. meni, da mora boj proti lakoti temeljiti na priznavanju pravice do neodvisnosti pri oskrbi s hrano, ki je opredeljena kot zmožnost države ali regije, da demokratično izvaja lastne politike, prednostne naloge in strategije ter tako zaščiti možnosti za preživetje svojih prebivalcev ter njihove socialne, ekonomske in kulturne pravice, in meni da bi morala ta načela imeti prednost pred liberalizacijo trgovine, deregulacijo in privatizacijo, ne da bi to imelo negativne posledice za uvoznice hrane;

4. pozdravlja splošno soglasje, ki je bilo doseženo na vrhu o hrani, o tem, da so mali kmetje ključnega pomena v boju proti lakoti in revščini, in zahteva, naj se ta sklep ustrezno upošteva pri nadaljnjih razvojnih, kmetijskih, ribiških in trgovinskih politikah EU; vztraja, da lahko tudi mali priobalni ribolov prispeva k varnosti preskrbe s hrano na obalnih območjih;
5. pozdravlja reformo Odbora za svetovno varnost preskrbe s hrano ter Komisijo in države članice poziva, naj se v celoti zavežejo prenovljenemu in vse vključujočemu sodelovanju vseh zainteresiranih strani, da bi odpravili lakoto in revščino;
6. je globoko zaskrbljen, ker tuji investitorji zdaj zlasti v Afriki kupujejo kmetijska zemljišča in da to na skrivaj pogosto podpirajo vlade, kar pa utegne ogroziti lokalno varnost preskrbe s hrano; opozarja na hude in daljnosežne posledice tega procesa v zvezi z netrajnostnim upravljanjem z zemljišči in onemogočanjem dostopa do domačih virov hrane; prav tako je zaskrbljen glede obsega dostopa EU in drugih držav, ki ribarijo na odprtem morju, do staleža rib v vodah držav v razvoju, kar utegne privedi do prelova in resno ogroziti zaloge rib na trgih teh držav;
7. poziva FAO in države članice, naj preprečijo škodljive posledice kupovanja kmetijskih zemljišč, kot so razlašanje malih kmetov, netrajnostna raba zemljišč in vode ter protesti zaradi pomanjkanja hrane, in naj si prizadevajo za skupna pravila in zakonodajne pobude, tako da priznajo, da imajo prebivalci posameznih držav pravico do nadzora nad kmetijskimi zemljišči in drugimi naravnimi viri, ki so pomembni za njihovo varnost preskrbe s hrano;
8. poziva Komisijo, naj opravi celovito oceno učinka, ki bo upoštevala posledice zunaj politik in programov EU na področjih skupne kmetijske politike, skupne ribiške politike, razvojne in trgovinske politike ter „instrumenta za hitro odzivanje na hitro naraščajoče cene hrane v državah v razvoju“, da bi oblikovala skladen in trajnostni pristop politike k svetovni varnosti preskrbe s hrano in povečala skladnost politike za razvoj;
9. poziva Komisijo in države članice, naj pravične finančne mehanizme in ureditve za porazdelitev bremena zaradi prilagajanja podnebnim spremembam vključi v prihodnja pogajanja v Københavnu in naj posebno pozornost nameni temu, da bo nujna podpora podnebnju prijaznim načinom kmetovanja postala usklajeno orodje za boj proti lakoti, pri čemer se je treba osredotočiti na potrebe malih in samooskrbnih kmetov na jugu;
10. poziva Komisijo in Svet, naj opustita vse odkrite in prikrite oblike izvoznih subvencij, za katere je dokazano, da prispevajo k povečanju lakote in revščine;
11. poziva Komisijo in države članice, naj z razvojno pomočjo zmanjšajo odvisnost kmetov od fosilnih goriv, uporabe agrokemičnih sredstev, kot so umetna gnojila in pesticidi, in od semen sort, ki so odvisne od uporabe teh sredstev in za katere veljajo pravice intelektualne lastnine; poleg tega predlaga, da je treba stabilizirati lokalne in regionalne sisteme kmetovanja, ki temeljijo na trajnostnih načinih kmetovanja in zagotavljajo strateške zaloge hrane v samih državah v razvoju;
12. poziva Komisijo in države članice, naj povečajo delež razvojne pomoči za razvoj podeželja in kmetijstvo in naj se borijo proti finančnim špekulacijam z živilskim blagom;

13. poudarja potrebo po novih skupnih prizadevanjih, da bi boj proti lakoti združili z nujnimi ukrepi za zmanjšanje emisij toplogrednih plinov in za prilagoditev podnebnim spremembam, da bi sprejeli usklajene ukrepe za zaustavitev nadaljnje izgube rodovitnosti tal in biotske raznovrstnosti, ki sta bistvena elementa sistemov za pridelavo hrane, da bi povečali splošno učinkovitost in zmanjšali izgube v svetovnih prehrabnih verigah, da bi spodbudili agro-ekološke pristope z vključevanjem kmetijstva z nizko uporabo sredstev in podnebnju prijaznega kmetijskega gozdarstva in da bi izboljšali dostop na lokalne trge;
14. poziva FAO, njene vlade članice in Komisijo EU, naj upoštevajo priporočila mednarodnega sveta IAASTD (mednarodna ocena agronomske znanosti in tehnologije za razvoj) o zamenjavi znanstvenih pristopov o prenosu tehnologije od zgoraj navzdol z udeležbenimi in inovativnimi pristopi od spodaj navzgor, ki se bodo osredotočali na kmete;
15. je sklenil, da bo ustanovil stalno delovno skupino na visoki ravni o prispevku EU k doseganju svetovne varnosti preskrbe s hrano, da bi opredelili točke skupnega ukrepanja glede glavnih izzivov, ki jih je za trajnostno kmetijstvo, ribištvo in razvoj podeželja določila Komisija, in sicer so to podnebne spremembe, izguba biotske raznovrstnosti, trajnostno upravljanje z vodo in zemljišči ter obnovljiva energija;
16. obžaluje, da se voditelji držav članic, z eno izjemo, niso udeležili zadnjega vrha o hrani, in poziva svojega predsednika, naj o tem obvesti vse udeležence tega srečanja in naj spodbudi Svet in države članice FAO, da bodo usklajeno ukrepale proti lakoti in revščini;
17. naroči predsedniku, da to resolucijo pošlje Svetu in Komisiji.